

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

Er ref LI2026/00492

2026-06-22

Remissyttrande över Skogsstyrelsens rapport 2025/14: Analys av markavståenden för naturvårdsändamål enligt jordförvärvslagen, Jordbruksverkets och Skogsstyrelsens redovisning av regeringsuppdrag 2025/1218: Förslag till ändrade regler om markavståenden enligt jordförvärvslagslagen

Sveriges Jordägareförbund (förbundet) har tagit del av promemorian och har följande att framföra.

Jordförvärvslagens förbud att fritt få överlåta/förvärva lantbruksegendom innebär en inskränkning av den grundlagsskyddade äganderätten och den fria marknaden, vilket av princip förbundet motsätter sig.

Samtidigt skulle ett upphävande av jordförvärvslagen medföra en snedvridning på fastighetsmarknaden, varför förbundet förstår och i stort ställer sig bakom det grundläggande syftet med jordförvärvslagen. Juridiska personer skulle, om jordförvärvslagen upphävs, kunna förvärva lantbruksegendom med obeskattade rörelsemedel, medan fysiska personer har mycket sämre skattemässiga förutsättningar för att förvärva lantbruksegendom. Knappheten på jord är en drivkraft. En helt fri marknad för samtliga juridiska personer skulle därmed sannolikt konkurrera ut den självägande fysiske lantbrukaren.

I redovisningen av sitt uppdrag presenteras två förslag. I förslag 1 föreslås att juridiska personer får fortsatt köpa privatägd mark när de sätter av mark till staten för naturvård. Men bara om de överlåter äganderätten till den mark de sätter av. I förslag 2 föreslås att möjligheten för juridiska personer att köpa privatägd mark genom att sätta av mark till staten för naturvård tas bort helt och hållet.

Förbundet understöder förslag 1. Baserat på den rapport som myndigheterna lagt fram så sker idag ett litet men ändå existerande överförande av mark från privatpersoner till juridiska dito. Bolagen ska kunna erhålla ersättningsmark men måste då avstå ägandet av den skyddade marken.

Förslag 1 innebär även att en form av ventil bibehålls. Ett totalförbud riskerar alltid att leda till att vissa situationer hamnar i kläm, situationer där egentligen ingen är emot att det får ske, men där lagstiftningen sätter stopp rent principiellt.

Förslag 1 innebär att den geografiska omdisponeringen av juridiska personers ägande av skog, med en tydlig förflyttning till kusten och söderut, fortsätter. Det har lett till att konkurrensen om skogsmark mellan juridiska personer och privatperson har förflyttats till nya områden. För att undvika en fortsatt omdisponering behöver förslaget även kombineras med att ersättningsmarken som köps skall vara placerad i samma region eller län som den avstående marken finns i.

Samtidigt innebär förslag 1 att det statliga ägandet ökar vilket inte heller är eftersträvanvärt. För att undvika en sådan snedvridning behöver förslaget kombineras med att statligt ägd mark säljs till fysiska personer, dvs ett förnyat utförsäljningsprogram måste antas.

Sveriges Jordägareförbund

Anders Grahn
Generalsekreterare